مصائب مجردی

بهنام صابرنعمتی

استفاده از پتانسیل‌های یخچال پیش از حذف یارانه‌ها

یخچال مجردی، یخچال متاهلی

شـاید ابتدای خواندن این سـتون فکر کنید مشکلات مالی جاری در مطبوعات ایران آنقدر به مسـوولان روزنامه فشـار آورده اسـت که به فکر گرفتن رپرتاژ آگهی افتاده‌اند، اما همین اول کار خیال‌تان را راحت کنم که چنین خبری نیسـت، البته نه اینکه مشـکلات مالی وجود نداشـته باشد، که وجود دارد. این مسوولان روزنامه هسـتند که هنوز تن به رپرتاژ آگهی نداده‌اند. در سـتون امروز نه قرار اسـت دنبال جهیزیه برای کسـی باشیم و نه قصد داریم سـتون رپرتاژ آگهی داشته باشم. بحث حضـور یخچـال در منازل اسـت، البته با این توضیح کـه نگارنده به نوع و جنس و برند سـازنده یخچـال کاری ندارد و تنها تحلیلی از محتـوای آن ارائه خواهد کرد. تحلیل محتوایی از یخچال!

پرده اول

بحث درباره این اسـت که هر یخچال گذشـته از نوع آن که تنها یخچال باشـد یا یخچال فریزر یا یخچال معمولی باشـد یا سایدبای‌سـاید و بدون هیچ توجهی به شرکت سازنده و داخلی و خارجی بودنش، یک جنبه پنهان دارد که با باز کردن در یخچال، این جنبه پنهان آشـکار می‌شـود. کافی است یخچال شما کار کند و سرما داشـته باشـد آن وقت تنها داخل آن مهم است. خیلی‌ها معتقدند داخل یخچال از جمله مکان‌هایی اسـت که برای گشـت و گذار مورد اسـتفاده قرار می‌گیرد. همین اسـت که خیلی‌ها به مسـاحت کم آن توجهی ندارند و دوست دارند هر چند ساعت یا هر چند دقیقه یک بار سـرکی در آن بکشـند. از همین رو یکی از تفریحات اهالی اینترنت، به خصوص فرند فیدی‌ها و توییتری‌ها سـر زدن وقت و بی‌وقت به یخچال منازل‌شان است و این روند تا وقتی ادامه دارد که چیز دندان‌گیری در آن باقی نماند.

یخچال اگر در خانه‌ای خانواده‌دار و متاهل‌نشـین باشـد، بـه مراتب جذاب‌تر و هیجان‌انگیزتر از یخچال‌های خانه‌های مجردی اسـت. مخصوصاً وقتی از مدرسـه، دانشگاه یا محل کارتان به خانه می‌رسید. در این مواقع حتی لازم نیست لباس‌هایتان را در بیاورید. می‌توانید یکراسـت سـراغ این جعبه بزرگ و معمولاً سفیدرنگ بروید و التیامی بر خسـتگی‌هایتان بگذارید. جذابیت‌های گردشـگری یک یخچال هم در خانه‌ها رابطه مسـتقیم دارد با درآمد سرپرست خانواده و سلیقه خانم‌های حاضر در آن خانه. بدون شک انگشت زدن به باقیمانده ناهار که بعد از چند ساعت در یخچال سرد شده است می‌تواند آب سردی باشد بر دود و انواع ذرات معلق در هوای شهر. مخصوصاً اگر ناهار قورمه‌سـبزی باشـد. لذتی که در خوردن قورمه‌سبزی سردشده است، در خوردن هیچ پیتزا و مرغ سوخاری نیست. اگر هم به فکر تناسب اندام‌تان هسـتید پیشـنهاد می‌کنم نگاهی به جا میوه‌ای و طبقات پایین‌تر یخچال بکنید تا بـه جای انگشـت زدن به غذاهای چرب و شـیرینی‌جات، با یک میـوه از خودتان پذیرایی کنید و جا برای خوردن شـام داشـته باشید. از اینها که بگذریم می‌رسیم به جدیدترین مرباها و ترشـیجاتی که مادر یا همسـر محترم‌تان زحمت تهیه آن را کشیده‌اند. اگرچه در خوردن مربا و ترشی با انگشت و دست لذتی است که در هیچ

قاشـقی نیست، اما شما سـعی کنید قبل از آمدن سراغ یخچال، یک قاشق کوچک چایخوری همراه داشـته باشـید. مطمئناً به کارتان خواهد آمد.

پرده دوم

موارد مطرح‌شـده در بالا چنان که متذکر شـدم در صورتی اسـت که شما یا در منزل پدری‌تان همراه با خانواده زندگی کنید یا همراه همسـرتان زندگی کنید، در این صورت است که یخچال شما می‌تواند یکی از جذابیت‌های گردشگری منزل‌تان باشد؛ جذابیتی که در طول شبانه‌روز می‌توانید بارها و بارها به آن سر بزنید و دست پر و راضی بازگردید. اما درباره مجردها و زندگی مجردی موضوع کاملاً متفاوت است.

آن وقت اسـت کـه احتمالاً باید از یخچال به عنوان یـک آینه دق تمام‌عیار یاد کرد؛ آینه‌ای که می‌توان در آن بزرگ‌ترین نشـانه‌های تنهایی را دید. همین اسـت کـه مجردها وقتی از دانشـگاه یا محل کار به منزل برمی‌گردنـد، ترجیح می‌دهند اول لباس‌هایشـان را عوض کنند، بعد دسـتی به آب برسـانند و بعد از یک دوش چند ثانیه‌ای جلوی تلویزیون ولو شـوند. تا وقتی هم احسـاس گرسنگی‌شان از یک حدی بیشـتر نشـده سـراغی از یخچال نمی‌گیرند. اما به محض اینکه در یخچال را باز می‌کنند حس ناامیدی با تمام خسـتگی روزانه به تن صاحبخانه می‌نشـیند.

چند شیشه آب معدنی که از آب لوله‌کشی پر شده، چند عدد تخم مرغ، باقیمانده غذای شـب گذشـته که احتمالاً املت یا نیمرو یا چند برگ ژامبون بوده و چند تکه میوه که گذشـت چند هفته از حضورشـان در یخچال، خشک‌شـان کرده است، از جملـه محتویات یخچال‌های مجردی اسـت. معمولاً در یخچال‌های مجردی خبری از ترشـیجات و سـبزیجات تازه و مربا نیست. اگر طرف خیلی با سلیقه و اهل تغذیه مناسـب باشـد، می‌توان ظرف پنیر خشـک شـده یا ته‌مانده خامه چند هفته پیش را در گوشـه یکی از طبقات پیدا کرد که از چشـم‌های گرسنه اهل خانه دور مانده اسـت. از دیگر مشـخصه‌های یخچال مجردی که آن را به یکی از ناامیدکننده‌ترین امکانـات منزل مجردی تبدیل کرده اسـت، بوی مشـمئزکننده‌ای اسـت که از آن خارج می‌شـود. این رایحه ناخوش، نتیجه فعل و انفعالات شیمیایی و بعضاً فیزیکی معدود خوردنی‌های داخل یخچال اسـت که بعد از مدتی همه آنها فاسـد شـده‌اند.

البتـه بعد از ایـن همه مطالب و نکات ناامیدکننده دربـاره یخچال در خانه‌های مجردی باید بر این نکته هم تاکید کرد که قرار نیسـت تمام این دسـت یخچال‌ها وضعیت اسفبار بالا را داشته باشند، چه بسا بسیاری از خانم‌های مجرد و حتی برخی آقایان مجرد در این موضوع گوی سبقت را از متاهل‌ها ربوده‌اند و حتی یخچال‌هایشان بـا یخچال‌های سـوپرمارکت محل‌شـان در حال رقابت اسـت. علی‌ایحال وضعیت یخچال‌ها- چه مجردی و چه متاهلی- بدون شـک در هفته‌ها و ماه‌های آینده و با اجرای کامل هدفمندسـازی یارانه‌ها، دستخوش تغییرات اساسی و فراوانی خواهند شـد. پس پیشـنهاد می‌کنم تا اجرای این طرح، از تمام پتانسـیل‌های یخچال‌تان اسـتفاده کنید. آنهایی که در خانواده حضور دارند دقایق را از دسـت ندهند و از هر فرصتـی برای یخچال‌گردی اسـتفاده کنند. مجردها هم بدانند که هر گلی به سـر خودشـان و یخچال‌شـان زدند، احتمالاً در همین چند هفته است. یخچال‌هایتان را تا جا دارد و بودجه دارید پر کنید که حداقل تا یکی دو هفته این جعبه‌های خنک، جذابیت گردشگری داشته باشند.

۳۵۴ طلاق در هر ۲۴ ساعت

ازدواج‌های سریع، طلاق‌های سریع‌تر

صبا صیراف

ملـوک خانم سـال ۱۳۳۷ طلاق گرفـت؛ همان زمان‌هایی که هنوز طلاق چندان رایج نبود: «نه ازدواجم را فهمیدم و نه طلاقم را. آقام خودشـان پیغام رسانده بودند که اگر فلانی دختر می‌خواهد من حاضرم دخترم را بهش بدهم. از فامیل‌های دور بود، می‌گفتند قیافه‌اش خوشگل است، قدبلند و چهارشانه بود. یک بار یواشکی از لای پرده نگاهش کرده بودم.»

ملوک خانم ۱۳ ساله بود که بر سر سفره عقد نشست. ۱۷ سالگی اولین دخترش و در ۱۹ سالگی دومی به دنیا آمد. در ۲۲ سالگی هم طلاق گرفت. البته خودش توضیح می‌دهد: «طلاق که نمی‌داد، رفتیم پیش یک آقایی و به صورت غیابی صیغه طلاق خواندند، هیچ وقت هم قانونی نشد.» ملوک خانم می‌گوید شوهر سابقش با او بدرفتاری می‌کرده و بداخلاق بوده است: «این آخری‌ها که ورشکسته هم شده بود، خیلی بدرفتاری می‌کرد، توهین می‌کرد. آقام گفتند برگرد. گفتند تا دو تا بچه‌ات سه تا نشده برگرد. من خودم نگهداری‌شان می‌کنم.» ملوک به خانه پدر برگشـت و بچه‌هایش را تنها و به سرپرستی پدربزرگ‌شان بزرگ کرد. تا سال‌های سال بعد از او هم کسی نه در فامیل و نه در میان دوستان و آشنایانشان طلاق نگرفت. شاید سنت‌های خانوادگی و فرهنگـی مهم‌ترین دلیلی بود که زنان در گذشـته گرایش چندانی به طلاق نداشتند. در حقیقت زنی که طلاق می‌گرفت مورد حمایت چندانی نبود. برخلاف آن امـروز می‌توان گفت یکی از دلایل طلاق پذیرفتن نسبی آن از سوی جامعه است، اما آمارهای زیاد طلاق نشان می‌دهد دلایل دیگری هم برای این مساله وجود دارد و عموماً جامعه‌شناسان و روانشناسان در مورد آنها هشدار می‌دهند.

افزایش طلاق در جامعه سنتی ایران

۳۵۴ طلاق در هر ۲۴ سـاعت، در زمان شش ماه آمار کمی برای کشوری با بافت سنتی ایران نیست. در این میان هشدارها برای بالا رفتن نرخ طلاق در کشور نیز هر روز بیشـتر می‌شود، به شـکلی که مسوولان و جامعه‌شناسـان از مسـاله طلاق در کشور به عنوان «بحران» نام می‌برند. تعداد طلاق‌ها نشان می‌دهد رشد طلاق در شش ماه اول امسال نسبت به سال‌های قبل، در همین مدت زمان ۶/۲ درصد افزایش داشته است، بـه طوری که این روند صعودی پلکان طلاق در میان جوانان همچنان ادامه دارد. سازمان ثبت احوال اعلام کرده است در شش ماه نخست امسال در هر شبانه‌روز به طور متوسط ۳۵۴ واقعه طلاق ثبت شده. اداره ثبت احوال این آمار را نشـان‌دهنده افزایش چشمگیر این واقعه در کشور می‌داند، حتی اگر هنوز طلاق در ایران به میزان آمار آن در کشـورهای توسعه‌یافته و اروپایی اتفاق نیفتاده باشد. سیدحسن حسینی استادیار گروه جامعه‌شناسی دانشکده علوم اجتماعی می‌گوید طلاق در ایران از دهه ۷۰ روند رو به رشد خود را شروع کرده و در دهه ۸۰ این آمار به خصوص در شهرها بسیار بیشتر شده است: «آمار طلاق در ایران در سال ۸۵ به ۹۴هزار، سال ۸۶ به ۹۹هزار، سال ۸۷ به ۱۱۰هزار و سال ۸۸ به ۱۲۵هزار و ۷۴۷ مورد رسیده است.»

ازدواج‌های سطحی، بحران طلاق را به دنبال دارد

سـاناز دو سال پیش در کلاس زبان عاشق محمد شد: «احساس می‌کردم خیلی دوستش دارم. اون هم می‌گفت من را دوست دارد.» او و محمد چند ماهی بعد از آشنایی تصمیم می‌گیرند ازدواج کنند. ساناز می‌گوید آن زمان خیلی به اینکه چرا می‌خواهد ازدواج کند و به قول خودش سبک و سنگین‌هایی که بزرگ‌ترها برای ازدواج مطرح می‌کنند فکر نکرده بود: «ازدواج کردیم دیگر...» او می‌گوید: «هم وضع مالی پدر او خوب بود و هم وضع مالی پدر من. مشکل و مانع خاصی برای ازدواج نداشتیم. عروسی خوبی هم گرفتیم.» اما ساناز در مدت کوتاهی که از زندگی‌شـان گذشت، احساس می‌کند محمد رفتارش تغییر کرده است و تقاضای طلاق دارد: «به او مشکوک بودم، یعنی یک بار هم مچش را گرفتم. دیگر دلم نمی‌خواست به این زندگی ادامه بدهم.» یکی از شـاهدان طلاق ساناز دوستش سحر بود. سحر هم بعد از ۹ ماه زندگی مشترک کارش به دادگاه خانواده کشـید و در راهروهای دادگاه به طور اتفاقی سـاناز را می‌بیند و در همان جا شـاهد یکدیگر برای طلاق از شوهران‌شان می‌شوند. سحر هم مدت کوتاهی بعد از آشـنایی با شوهرش با او ازدواج می‌کند اما مشاجره‌ها و دعواهای همیشـگی باعث می‌شود او پس از ازدواج متوجه شـود آنها به درد هم نمی‌خورند، برای همین تصمیم می‌گیرند از هم جدا شوند. کاظمی‌پور رئیس مرکز مطالعات و پژوهش‌های جمعیتی آسیا و اقیانوسیه در نشست خبری که با عنوان «طلاق؛ بحران یا راه‌حل» برگزار شده بود، هشدار داد با توجه به نوع ازدواج‌هایی کـه در ایران صورت می‌گیـرد باید منتظر طلاق‌های بیشتر نیز بود. او گفت: «در ایران همچنان ازدواج‌های نیندیشـیده رو به افزایش است پس باید انتظار وقوع طلاق‌های بیشتر را داشته باشیم. اینکه آمار می‌گوید بیش از ۵۰ درصد طلاق‌ها در چهار سـال اول زندگی زناشویی اتفاق می‌افتد نشان از همین مساله دارد.»

کاظمی‌پور معتقد اسـت: «بین طلاق‌هایی که در کشـورهای توسـعه‌یافته اتفاق می‌افتد و طلاق‌هایی که در کشور ما به وقوع می‌پیوندد، تفاوت وجود دارد. احوال این آمار را نشـان‌دهنده افزایش چشمگیر این واقعه در کشور می‌داند، حتی اگر هنوز طلاق در ایران به میزان آمار آن در کشـورهای توسعه‌یافته و اروپایی اتفاق نیفتاده باشد. سیدحسن حسینی استادیار گروه جامعه‌شناسی دانشکده علوم اجتماعی می‌گوید طلاق در ایران از دهه ۷۰ روند رو به رشد خود را شروع کرده و در دهه ۸۰ این آمار به خصوص در شهرها بسیار بیشتر شده است: «آمار طلاق در ایران در سال ۸۵ به ۹۴هزار، سال ۸۶ به ۹۹هزار، سال ۸۷ به ۱۱۰هزار و سال ۸۸ به ۱۲۵هزار و ۷۴۷ مورد رسیده است.»

ازدواج‌های سطحی، بحران طلاق را به دنبال دارد

سـاناز دو سال پیش در کلاس زبان عاشق محمد شد: «احساس می‌کردم خیلی دوستش دارم. اون هم می‌گفت من را دوست دارد.» او و محمد چند ماهی بعد از آشنایی تصمیم می‌گیرند ازدواج کنند. ساناز می‌گوید آن زمان خیلی به اینکه چرا می‌خواهد ازدواج کند و به قول خودش سبک و سنگین‌هایی که بزرگ‌ترها برای ازدواج مطرح می‌کنند فکر نکرده بود: «ازدواج کردیم دیگر...» او می‌گوید: «هم وضع مالی پدر او خوب بود و هم وضع مالی پدر من. مشکل و مانع خاصی برای ازدواج نداشتیم. عروسی خوبی هم گرفتیم.» اما ساناز در مدت کوتاهی که از زندگی‌شـان گذشت، احساس می‌کند محمد رفتارش تغییر کرده است و تقاضای طلاق دارد: «به او مشکوک بودم، یعنی یک بار هم مچش را گرفتم. دیگر دلم نمی‌خواست به این زندگی ادامه بدهم.» یکی از شـاهدان طلاق ساناز دوستش سحر بود. سحر هم بعد از ۹ ماه زندگی مشترک کارش به دادگاه خانواده کشـید و در راهروهای دادگاه به طور اتفاقی سـاناز را می‌بیند و در همان جا شـاهد یکدیگر برای طلاق از شوهران‌شان می‌شوند. سحر هم مدت کوتاهی بعد از آشـنایی با شوهرش با او ازدواج می‌کند اما مشاجره‌ها و دعواهای همیشـگی باعث می‌شود او پس از ازدواج متوجه شـود آنها به درد هم نمی‌خورند، برای همین تصمیم می‌گیرند از هم جدا شوند. کاظمی‌پور رئیس مرکز مطالعات و پژوهش‌های جمعیتی آسیا و اقیانوسیه در نشست خبری که با عنوان «طلاق؛ بحران یا راه‌حل» برگزار شده بود، هشدار داد با توجه به نوع ازدواج‌هایی کـه در ایران صورت می‌گیـرد باید منتظر طلاق‌های بیشتر نیز بود. او گفت: «در ایران همچنان ازدواج‌های نیندیشـیده رو به افزایش است پس باید انتظار وقوع طلاق‌های بیشتر را داشته باشیم. اینکه آمار می‌گوید بیش از ۵۰ درصد طلاق‌ها در چهار سـال اول زندگی زناشویی اتفاق می‌افتد نشان از همین مساله دارد.»

کاظمی‌پور معتقد اسـت: «بین طلاق‌هایی که در کشـورهای توسـعه‌یافته اتفاق می‌افتد و طلاق‌هایی که در کشور ما به وقوع می‌پیوندد، تفاوت وجود دارد. به نظر من در کشـورهای توسعه‌یافته، طلاق‌هایی که اتفاق می‌افتد بعد از ازدواج‌های اندیشیده شده است اما در ایران بیشتر طلاق‌ها بعد از ازدواج‌های نیندیشیده صورت می‌گیرد.»

بر اسـاس روندی که شـاخص‌های طلاق نشـان می‌دهد ایـن پدیده در ایران از حدود ۹ درصد به ۱۴ درصد افزایش یافته و این مساله بین جوان‌ترها شایع‌تر است. در حقیقت پدیده طلاق کم‌کم به سوی جوانی حرکت می‌کند، یعنی طلاق‌هایی که در سنین بالا و با تعداد زیاد فرزندان همراه بوده در حال کم شدن است و به جای آن طلاق بین زوج‌های بدون فرزند یا با یک فرزند بیشتر شده است. بی‌اعتمادی یا سطحی شدن ازدواج‌ها یکی از دلایل طلاق در ایران است و عمدتاً هم میان شهری‌ها و از سوی دیگر طبقات بالای جامعه رواج دارد اما به جز آن بیشترین متقاضیان طلاق در ایران زنانی هستند که یا شوهران‌شان به آنها نفقه نمی‌دهند یا معتاد هستند. به گفته سیدحسن حسینی در ایران پدیده‌های اقتصادی و اجتماعی مانند بحران بازار کار و اعتیاد به خصوص در مردان از عوامل مضاعفی است که به پدیده طلاق و جدایی زنان از مردان کمک می‌کند. به همین دلیل است که بخش قابل توجهی از زنان متقاضی طلاق در ایران کسانی هستند که شوهرانی دارند که یا به آنها نفقه نمی‌دهند، یا معتاد هستند. حسینی سومین عامل جدایی میان زنان و مردان در ایران را سردی روابط جنسی زن و شوهر عنوان می‌کند و در مورد علت این مساله توضیح می‌دهد: «این سردی در روابط جنسی زن و شـوهر از دو مساله ناشی می‌شود؛ یکی اینکه ما به طور مشـخص مگوهایی را در زندگی اجتماعی و اجتماعی شدن داریم که این مگوها به تدریج خودش را در حوزه زندگی زناشویی نشان می‌دهد، دوم اینکه در جامعه ما برخلاف سنت نبوی اسلام، که بسیار در زمینه مسائل جنسی باز و راحت برخورد شده است، عده‌ای آنچنان تصور نادرسـتی از این رابطه دارند که گاهی پس از ازدواج هم یک رابطه ریاضت‌کشانه را برای خـود به وجود می‌آورند، در چنین حالتی این رابطه موجب نارضایتی یکی از طرفین می‌شـود.» با وجود نگرانی از افزایش آمار طلاق در کشور، جامعه‌شناسان تاکیـد دارند که با طـلاق به عنوان یک پدیده منفی برخورد نشـود و باید دانست که طلاق خود می‌تواند یک راه‌حل برای زندگی باشد اما برخی زوج‌ها به خاطر نگاه منفی که در جامعه نسبت به طلاق وجود دارد، به آن تن نمی‌دهند. سوسن باستانی در این باره می‌گوید: «اگر فرهنگ‌سـازی درست در رابطه با طلاق صورت گیرد و به طلاق به عنوان یک راه‌حل در مواردی که ادامه زندگی امکان‌پذیر نیست، نگاه شود، بسیاری از مشکلات حل می‌شود.»

پرسه در آمار

شهرها صدرنشین طلاق

آمار نشان می‌دهد برخی استان‌ها در زمینه طلاق جلودارتر هستند و برخی از استان‌ها نیز تقریباً آمار طلاق ثابتی دارند. اسـتان جلـودار ایران در زمینه طلاق تهران اسـت و بعد از استان تهران استان‌های خراسان رضوی، اصفهان، فارس، آذربایجان شرقی و غربی، مازندران، گیلان، کرمانشاه و همدان بالاترین میـزان طلاق را دارند و کمتریـن میزان طلاق نیز مربوط به استان یزد است.

به گزارش ایلنا حدود هشـت درصد طلاق‌ها در شهرها اتفاق می‌افتاده و حدود چهار درصد طلاق‌ها مربوط به مناطق روستایی بوده است. اما در دهه ۸۰ تعداد طلاق‌ها در جوامع شـهری افزایش بیشتری پیدا کرده است و بیشترین میزان طلاق هم مربوط به تهران است.

همچنین بررسی و مقایسه روند طلاق و ازدواج شـهری و روستایی نشـان می‌دهد همچنان میزان ازدواج در روسـتاها نسبت به شهرها بیشتر و طلاق در آنجا کمتر است ولی با این حال طی شش ماه اخیر میزان طلاق در روستاها نیز با افزایش کمی روبه‌رو بوده اسـت. در شـش ماه نخست سال جاری از ۶۵ هزار و ۵۰۵ طلاق در کشـور ۵۵ هزار مورد شهری و ۹ هزار واقعه مربوط به روستاهاسـت. بر اسـاس اعلام سازمان ثبت احوال، بیشترین ازدواج و طلاق بـا ۶۳ هزار مورد ازدواج و ۱۸ هزار طلاق مربوط به پایتخت‌نشینان تهرانی و کمترین ازدواج با سه هزار و ۳۹۸ مورد مربوط به استان سمنان و کمترین طلاق با ۱۹۱ مورد مربوط به مردم ایلام است.

استان خراسان رضوی با ۴۱ هزار و ۲۷۵، سیستان و بلوچستان با ۳۸ هزار و ۲۲۱ و خوزستان با ۳۰ هزار و ۶۶۱ واقعه ازدواج به ترتیب بیشترین میزان ازدواج را در نیمه نخست امسال داشته‌اند. همچنین استان ایلام با سـه هزار و ۶۳۰، بوشهر با شش هزار و یزد بـا هفت هزار واقعه ازدواج به ترتیب کمترین میزان ازدواج‌ها را طی این مدت داشـته‌اند. پس از استان تهران استانی که بیشترین طلاق را در کشور به خود اختصاص داده، استان خراسان رضوی با شش هزار و ۶۸۵ و اصفهان با سه هزار و ۹۰۷ مورد و فارس با سه هزار و ۶۸۵ طلاق به ترتیب بیشترین میزان طلاق را بین اسـتان‌های کل کشور دارند. در واقع استان تهران با تفاوت بیش از ۱۱ هزار مورد طلاق با استان خراسان رضوی بیشترین آمار طلاق را در کشور دارد. بر اساس آمار سازمان ثبت احوال، استان یزد با ۵۳۹، چهارمحال و بختیاری با ۳۹۶ و خراسـان جنوبی با ۳۷۹ کمترین میزان طلاق را در کشور دارند.

گفت و گو

اصغر کیهان‌نیا، روانشناس و مشاور

۱۱۴ تا ۴۰۰ سکه، مهریه مناسب ازدواج

قرار اسـت «همه جوانان سـوار بر قطـار ازدواج شوند». معاون فرهنگی- اجتماعی وزیر کشور معتقد است روزی که همه جوان‌های ایران عضو بنیاد ملی ازدواج آسان و پایدار شوند این مساله اتفاق می‌افتد. به گفته علیرضا افشـار این بنیاد برای ساماندهی و حمایت از شـبکه‌های خیرین و فعـالان ازدواج در استان‌ها تشکیل شده است. دولت سعی دارد بسترهای مناسبی را برای ازدواج فراهم کند. حتی وزیر آموزش و پـرورش نیز صحبـت از ازدواج دختران در همان سنین دانش‌آموزی می‌کند و رئیس‌جمهور می‌گوید به نظرش سن ازدواج مناسب برای دخترها ۱۶، ۱۷ و ۱۸ سال است. «یعنی زمانی که دخترها تازه شکوفا شده‌اند و اوج عاطفه و احساس و لطافت هستند و سن مناسـب برای ازدواج پسرها نیز ۱۹، ۲۰ و ۲۱ سال اسـت.» معاون فرهنگی ـ اجتماعی وزیر کشور هم می‌گوید: «بر اساس مصوبات شورای اجتماعی کشور و شورای عالی جوانان در اجرای قانون تسهیل در امر ازدواج جوانان تلاش گسترده‌ای برای ارائه خدمات و تسهیلات در امر ازدواج جوانان، کاهش سن ازدواج، کاهـش تجملات و پایـداری ازدواج و تحکیم بنیاد خانواده آغاز شـده که با همکاری و مشارکت مردم، نهادهای عمومـی و تشـکل‌های غیردولتی تحقق می‌یابـد.» این درحالی اسـت که کارشناسـان این حوزه و فعالان حقوقی اجتماعی ایران سال‌های سال اسـت که برای جلوگیری از ازدواج‌های زودهنگام و آسیب‌های آن تلاش می‌کنند و معتقدند این مساله نه‌تنها نمی‌تواند راه‌حل صحیحی را پیش پای جوانان بگذارد بلکه باعث بیشـتر شـدن میزان طلاق‌هایی می‌شود که این روزها خود نسبت به گذشته افزایش داشته است، به طوری که کاهش آمار طلاق در دستور کار دولـت قرار گرفت. اصغر کیهان‌نیا که کتاب‌های بسیاری در زمینه ازدواج منتشر کرده است و زمینه تخصصی وی روانشناسی و مشاوره است، تاکید زیاد دولت برای ازدواج‌های آسان و زودهنگام را راه و روش درستی برای ترویج این مساله نمی‌داند.

-دکتر کیهان‌نیا، مسائلی که این روزها به عنوان ازدواج آسان از سـوی دولت مطرح می‌شود و انتخاب روش‌هایی مثل مهریه کمتر برای ازدواج و سـوق دادن خانـواده به سـمت ازدواج‌های زودهنگام‌تر جوان‌ها، آیا می‌تواند تضمینی برای موفق‌تر بودن ازدواج‌ها باشد؟

اگرچه در سنت و گفته‌های پیامبر آمده است که مهریه هرچه کمتر باشد پسندیده‌تر است اما با توجه به شرایط فعلی جامعه و تجربه‌ای که در این مدت از ارتباط با افراد داشته‌ام باید بگویم مهریه‌هایی که بین ۱۱۴ تا ۴۰۰ سکه‌اند عموماً مهریه‌های مناسب‌تری هستند. مهریه‌های بسیار پایین موجب عدم امنیت دختران می‌شـود و مهریه‌های بالا نیز پسران را در موقعیـت ناایمن قرار خواهـد داد اما تعیین میزان مهریه متناسـب بـا خانواده راه مناسـب‌تری برای ازدواج است. درست است که پسرانی هستند که به دلیل مهریه‌های بالا از ازدواج ترس دارند اما نه اینکه می‌گویند مهریه کم باعث از هم پاشـیدگی ازدواج می‌شود درست است نه اینکه گفته می‌شود مهریه بالا باعث دوام زندگی می‌شود بلکه مهم‌ترین عامل از بین رفتن زندگی‌ها عدم مسـوولیت‌پذیری است. پس تاکید مسوولان بر روی کم کردن میزان مهریه آنقدرهـا هم نمی‌تواند بر روی اسـتحکام ازدواج‌ها موثر باشـد. از سـوی دیگر مسـاله عدم آگاهی در سـن‌های کم برای ازدواج اسـت. ازدواج زودهنگام کاملاً غلط اسـت، عموماً سـن ازدواج مناسب برای دختران را ۲۵ سـال و پسران را ۲۸ سال می‌دانند. ازدواج‌های زودهنگام برای دختران عموماً به خاطر ساده‌انگاری و خوش‌باوری بوده، و بنابر توصیه‌هایی صورت می‌گیرد؛ در مورد پسـران نیـز ازدواج‌های زودهنگام به خاطر وسواس‌ها اتفاق می‌افتد. درحالی که توجه داشته باشید وقتی فرد تا ۱۸سالگی دارای حقوق قانونی نیست، پس چگونه می‌تواند در مورد سرنوشـت و آینـده خود تصمیم درسـت و جدی بگیرد. باید به مسـوولان توصیه کنم که در چنین مسائلی با قضات، جامعه‌شناسان و مشاوران حقوقی و روانشناسان مشورت کنند و صرفاً به جهت خوشبینی و ساده‌انگاری به ازدواج آن هم تنها با این ذهنیت که از فساد یا رفتن به راه‌های ناصواب جلوگیری کنند، روش‌ها و راه‌هایی را پیشنهاد نکنند.

-به عنوان فردی که با جوانان برخورد دارید و مطالعات زیادی در این زمینه داشته و کتاب‌های زیادی منتشـر کرده‌ایـد، به اعتقاد شـما آن چیزی که باعث می‌شـود جوان ایرانی بخواهد ازدواج کند چیسـت، چه چیزی او را برای این تصمیم‌گیری مصرتر می‌کند؟

سـختگیری خانواده، تمایل به تشکیل خانواده، ازدواج دوسـتان و همسـن و سالان‌شان و تمایلات جنسـی عواملی اسـت که باعث می‌شود جوان‌های ایرانـی بخواهنـد ازدواج کنند، البتـه در این میان عوامل دیگری هم هستند که باعث تفاوت در تمایل ازدواج می‌شوند، مانند آب و هوا. مثلاً کسانی که در خوزسـتان زندگی می‌کنند نسبت به کسانی که در استان‌های سردسیر هستند بیشتر تمایل به ازدواج دارند، همچنین تربیت خانوادگی و فرهنگ خانواده، فیزیک شخص، بهداشت فرد و تغذیه نیز می‌تواند در تمایل افراد به ازدواج موثر باشد.

-چقدر تاکیدات دولت بر این مسـاله می‌تواند موثر باشد؟

ازدواج فنونی دارد که باید آنها را یاد داد مانند کسی که می‌خواهد رانندگی کند و باید اصول رانندگی را یاد بگیرد. توجه داشته باشید که ما در دانشگاه ۱۴۰ واحد درسـی برای لیسانس می‌گذرانیم اما ۱۰ واحد برای ازدواج یاد نمی‌گیریم، درحالی که ازدواجی سرانجام خواهد داشت که در درجه اول و بیش از هر چیز در آن معیارهای صحیح انتخاب همسر یعنی سن، تحصیلات، طبقه اجتماعی و فرهنگی خانواده در نظر گرفته شود و در درجه دوم آنچه باعث پایداری میان دو زوج می‌شود حس مسوولیت‌پذیری میان دو نفر است.

سودوکو شماره ۹۹

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعـداد گفته می‌شـود که به عنـوان یک سـرگرمی رایج در نشـریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سـطر و سـتون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربـع ۳×۳ اعداد یـک تا ۹ باید نوشـته شـود و در نتیجـه هیچ عـددی نباید تکرار شود.

					6			1
8	1	2				3		
4		5		7				8
1					5			
	8						9	
			6					3
6				8		7		4
		9				8	1	5
5			1					

حل سودوکو شماره ۹۸

4	8	5	1	9	7	2	3	6
3	2	9	8	6	5	1	7	4
6	7	1	4	2	3	8	9	5
8	6	2	9	1	4	3	5	7
7	9	3	5	8	6	4	2	1
5	1	4	3	7	2	6	8	9
1	4	8	7	3	9	5	6	2
9	5	6	2	4	8	7	1	3
2	3	7	6	5	1	9	4	8

جدول شماره ۱۰۹۱

افقی

۱- تمام دارایی- سرنوشته ۲- خواب و خیال- تن‌پوش- ترش و شـیرین ۳- نشاسته- حیوان پیـر- خودخواهی ۴- محلی- قـدرت- کتاب مقدس هندوها ۵- طایفه‌ای ایرانی- سـواره- سـفره‌خانه ۶- مقابل رطوبت- شترگاوپلنگ- عتیقـه ۷- بـرق را از کوئل بـه دلکوی موتور خودرو می‌رسـاند- اسـفنج مصنوعـی- خانه وسـیع ۸- بیخ سوسـن- چهره‌نما ۹- پیروان پیامبر- پدربزرگ- اشاره به چیزی که در خاطر حفظ شده ۱۰- بنیادین- پراکنده- با تیز می‌آید ۱۱- عتیق، دیرینه- روشن فرنگی- نت ورزشی ۱۲- برهنه- ثروت حاصل از کار بادآورده- ماه هفتم سال شمسی عربی ۱۳- پرده‌در- زنی که تـازه زایمان کرده- صندوق میت ۱۴- قاعده و شیوه- شهرهای عرب- هر چیز که مو را بریزاند ۱۵- سفره رنگین‌کن- سلسله‌ای در باشتین.

عمودی

۱- امپراتور روم در زمان خسروپرویز- برای تخریـب مکه لشـگر کشـید ۲- واحـد پول جمهوری ازبکسـتان- سـود حرام- سـنگدلی و بی‌رحمی ۳- قسـمتی از چرخ خودرو- سازمان جاسوسـی امریکا- شـهری در گیلان ۴- چراغ نفتی قدیمی- سـروری- سسـتی کردن در کار و تنبلی ۵- کلید بهشـت اسـت- چوپان- من و تو ۶- شـجاع و دلیر- مستقیم، بی‌تردید- وصف نوعی سـرو ۷- طرز خاصی از نظـم یا نثر- پدر یـا پدربزرگ- از شـهرهای جنوبـی ۸- در پی رونـده، تابع- نوعی اجـاق خوراک‌پزی- الفبای موسـیقی- از دانشمندان قدیمی هندسه و نجوم ۹- کوکـب- بلندتریـن برج- پسـوند شـباهت ۱۰- بریـدن شـاخه‌های اضافـه درخت- جمع سیاره- خرس فلکی ۱۱- باران ریزه- دستگاهی برای بازی کامپیوتـری- بها ۱۲- واحد اختلاف سطح الکتریکی- نوعی نان کلفت- قادر ۱۳- افراد مسـ